

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Løkmannsmisjon

Nr. 2

Februar 1977

13. årgang

Jeg vil prise Herren til enhver tid

Av Øyvind Andersen

Vil vi lese i Salme 34: «Jeg vil love Herren til enhver tid, hans pris skal alltid være i min munn. Min sjel skal rose seg av Herren, de saktmodige skal høre det og glede seg. Pris Herrens storhet med meg, og la oss sammen opphøye hans navn. Jeg søkte Herren, og han svarte meg, og han fridde meg fra alt det som forferdet meg. De så opp til ham og strålte av glede, og deres åsyn rødmet aldri av skam. Denne elendige ropte, og Herren hørte, og han frelste ham fra alle hans trengsler. Herrens engler leirer seg rundt omkring dem som frykter ham, og han utfrir dem. Smak og se at Herren er god! Salig er den mann som tar sin tilflukt til ham. Frykt Herren, I hans helige! For intet fattes dem som frykter ham. De unge løver lider nød og hungrer, men dem som søkte Herren, fattes ikke noe godt.» Amen.

Denne salmen er skrevet i en meget vanskelig situasjon i Davids liv. David var jo oppe i mange, mange vanskelige situasjoner, vi kan nesten si at hans liv var sammensatt av mange, mange vanskelige situasjoner, vi kan nesten si at hans liv var sammensatt av mange vanskeligheter, men det er ingen som lover og priser Herren som nettopp David gjør, og denne salmen begynner, som du nettopp hørte, jeg vil love Herren til enhver tid.

Dette er det første jeg gjerne vil få si til deg. Jeg har ofte prøvd det selv, og Herren

har ofte talt til meg om det, og nå legger jeg det frem for deg. Når du er riktig nedfor, hører du hva jeg sier, nå når du har det riktig vondt, når du ikke kan se noen utvei, når du ikke kan få det til å tro, når du ikke makter å be, når du ikke synes det nytter å lese i Bibelen, når du føler det som bare onde ånder skulle ha deg i sin makt, og du føler deg forkastet av Gud, og du føler det som den eneste rettferdige følge av din utroskap at du blir forkastet av Gud, ja *da, da skal du love Herren*. Hører du det? Ja men, jeg kan da ikke love Herren da når alt er stengt og umulig? Jo, nettopp da skal du love Herren, du skal love Herren for at han er den han er, det kan du gjøre. Begynn å pris Herren for at han er den han er. Så skal du prise Herren forat han elsket verden slik at han gav sin Sønn, den enbårne. Du hører jo til denne verden, ikke sant? Gud har elsket verden som er full av fortapte mennesker, verden som er full av dem som har gjort ham imot på alle mulige og umulige måter. Den har Gud elsket slik - og fortsetter å elske slik - at han gav sin egen Sønn, forat hver den som tror på ham ikke skal fortapes, men ha evig liv.

Nå skal du takke Gud for denne kjærlighet. Så skal du takke Gud for at du er da i livet tross alt, og du skal takke Gud forat du som har det så umulig, og som alt er så stengt

for, du skal takke Gud forat du vet alle disse tingene om ham. Kort sagt, du skal prise Herren uten hensyn til hva du er og hva du kjenner og føler, eller hvor umulig din situasjon synes deg å være. Vil du gjøre det? Vil du love Herren til enhver tid? Så skal jeg si deg noe: Du vet ikke ordet av før hele ditt hjerte er forandret, du vet ikke ordet av før du begynner å prise Gud av ditt innerste hjertes trang, for du begynner å se og du begynner å forstå at Gud elsker deg.

Det er en sunn øvelse å begynne å love Herren når alt synes umulig, en veldig sunn øvelse, for da grunner du ikke noe på deg selv, da grunner du alt på det som står i Guds ord om Gud selv, da har du ikke noe å støtte deg til hos deg, da har du ene og alene Guds ord og løfter å holde deg til. Og det lønner seg veldig, for enten du skjønner det eller ikke, gjør du da nettopp alt det som Guds ord ber deg om å gjøre: Du setter all din lit til Herren og får all den velsignelse som følger med det. Ja, jeg vil si så sterkt et ord at om du er et alminnelig verdslig menneske som aldri har hatt med Gud å gjøre, for ramme alvor begynner å love og takke og prise Gud for at han er den han er, forat han har ølsket verden som han gav sin Sønn, begynner å love og prise Gud for den frelse som han vet Bibelen taler om, da varer det ikke lenge før dette verdslige menneske er frelst og født på ny, for da gjør dette menneske det som Gud ber oss om, han setter sin lit til Herren.

Det er noe ufattelig stort at vi skal få love Herren til enhver tid, Hans pris skal alltid være i min munn. Det er stort å få lov å takke Herren når vi kjenner det godt, når han har gjort oss store velgjerninger som vi ser og føler. Det er vel fare for at vi glemmer å takke Herren når vi aller mest burde det også. Men det er noe som er enda større enn å takke Herren for alle velgjerninger vi opplever, Det er å takke ham når vi intet godt synes å

se, når alt synes stengt, gjøre det som Guds ord nettopp sier: Jeg vil love Herren til enhver tid, hans pris skal alltid være i min munn. Dette vil jeg be deg praktisere.

Så kan du gå videre: Min sjel skal rose seg av Herren. Vi har ingen ting å rose oss av hverken du eller jeg. Det øyeblikk vi roser oss av oss selv, da går det galt. Og om vi begynner å rose oss av de opplevelser som Gud har gitt, da går det også galt. Og om vi roser oss av det som Gud bruker oss til, om det er aldri så ekte og aldri så sant, så går også det galt. Men du skal få lov å rose deg av Herren. Tenk at det som Herren har gjort, det er mitt, tenk at jeg eier Jesus, tenk at han selv ber meg om at jeg skal rose meg av hans hellige navn. Det står i 1. Krønikeb. 16, 10: Ros eder av hans hellige navn. Det står at den som er forstandig, han skal rose seg av at han kjenner Herren.

Min sjel, egentlig betyr det etter grunntekstens ord min person, mitt jeg, skal rose seg av Herren. Den saktmodige skal høre det og glede seg, alle som har satt sin lit til Herren — for det er det det betyr å være saktmodig, at man har satt hele sin lit, hele sin sak i Herrens hånd. De kommer til å glede seg når de hører dette om et menneske, at de roser seg i Herren, og at de prisr Herren til enhver tid. Da kjenner de seg igjen, som har satt sin lit til Herren, og det er noe forunderlig med dem som stoler på Guds løfter. Det er ikke bare det at de selv får det godt, og at de selv får stor velsignelse, men de blir en velsignelse for alle og enhver som er i nærheten av dem.

Jeg søkte Herren, sier David, og han svarte meg. Ja, det er det du gjør når du roser deg av Herren, når du roser hans navn og lover ham til enhver tid. Da søker du Herren, da søker du ikke deg selv, da er det nettopp Herren du søker.

Jeg søkte Herren, og han svarte meg, og fridde meg fra alt det som forferdet meg. Her

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. namn og adr. Bladet blir halde oppe av frivillige gaver.

Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, 5400 Stord. Postgiro: 42887, Stord.

Alt som har med bladet sin eksp. blir sendt dit, som tinging, oppseiing, adresseforandring og gaver til bladet.

Red. Amund Lid, tlf. 75 Norheimsund og post 5600 Norheimsund.

Norsk Luthersk Lekmannsmisjon:

Form.: Sigmund Hjorthaug, Kløverveien 32D, 4300 Sandnes. Telefon (045) 65957.

Kass.: Sverre Bøhn, 5601 Norheimsund. Postgiro: 68213. Bankgiro: Vikøy Sparebank 3530.07.09492

er mange ting som kan forferde oss mennesker idag, men det som forferder oss mest, det er tanken på døden og på dommen og på det rekneskap vi har å gjøre opp for oss selv, om vi skulle svare for oss selv. Han fridde meg fra alt det som forferdet meg.

For det første kommer Herren deg til hjelp i alle mulige ting, og alle mulige forhold, mens du lever her i verden. Og så får du oppleve at du har ikke noe å frykte på dommens dag, for du har det løfte av Jesus: Jeg skal oppreise ham på den ytterste dag. Du skal ikke møte noen andre på den ytterste dag enn ham som kjenner deg fri for evig og alltid, fordi du er forløst ved Jesu blod, fordi du tok din tilflukt til ham.

Så ber jeg deg da, jeg ber deg i Jesu navn, ta imot dette og gjør bruk av det. Amen.

Avskrift etter lydband fra den Lutherske Timen i Norea Radio, med løyve fra Andersen og Norea, ved A.L.

Jesus, dei små barna og dåpen

Av Gudmund Hjorthaug

I Luk. 18, 15-17 les me: «Dei bar og småbarna sine til Jesus, så han skulle røre ved dei. Då læresveinane såg det tala dei hardt til dei. Men Jesus kalla dei til seg og sa: Lat småbarna koma til meg, og hindra dei ikkje! For Guds rike høyrer slike til. Det seier eg dykk for sant: Den som ikkje tek imot Guds rike som eit lite barn, skal på ingen måte koma inn i det.»

Etter som tida har gått dei seinare år, har eg måtte finne fram kva Skrifta seier oss om det som ordet ovanfor talar om. Eg er redd for at me både les forlite og talar forlite om det Bibelen seier om dette, og fylgjene blir at mange kjem i vanskar her på grunn av mangel i forkynninga vår. Vil me vera lutherske, rosenianske, og framfor alt vera bibeltru, så må me og forkynna det Ordet seier om dette emnet. Tekstordet her er eit hovudord, men me har også mange andre ord i Bibelen som talar om same emnet.

Jesus seier for det første her at barna også treng om å få kontakt med Jesus. Og her er det tale om små barn, så små at dei måtte berast til Jesus. Kvifor treng så dei små barna om dette? Jau, fordi dei er ikkje Guds barn av naturen, men høyrer til ei fallen menneskeætt, fødte inn under synda og døden si lov. Synd og døden har frå Adam trengt igjennom til alle menneske (Rom. 5, 12), også til dei minste, for også dei er av naturen eit vreidens barn (Efes. 2, 3). Ordet her i Luk. 18, 16 seier ikkje at barna høyrer Guds rike til, som mange les det, men det seier at Guds rike høyrer slike til. Men dette er ei gáva som Gud har gitt alle menneske, både barn, voksne, ja verda, i og med Jesus Kristus og hans fullførde frelseverk. Les Johs. 3, 16 - 2. Kor.

5, 19 - 1. Johs. 2, 2. I Jesus har Gud gitt oss rett til å bli Guds barn, full forlating for synda, ei fullkoma rettferd frå Gud, barnerett og arverett hjå Gud. og ein plass framfor truna og lammet i himmelen. Johs. 1, 12 - Efes. 1, 7 - 2. Kor. 5, 19 - Opb. 7, 14-15.

Men for å få del i og nytte av denne Guds store frelsa og nådegåva, må kvart menneske, også barna, koma i åndeleg kontakt og samfunn med Jesus. Difor tek Jesus så hardt i mot dei som hindrar barna i å nå fram til Jesus. Sjå Matt. 19, 6 - fg.

Korleis kan me så få ein slik kontakt med Jesus?

Me som etter vår falne natur ikkje kan fata eller ta imot Guds rike. (1. Kor. 2, 14). Bibelen kalla r denne åndelege kontakten med Jesus for tru. Den som trur på Han, har evig liv, har Sonen og livet (Johs. 3, 16 og 36 — 1. Johs. 5, 13 o.m. fl. Guds ord). Men kan så dei små barna tru? Nei, meiner mange, og difor må dei heller ikkje bli døypt. Bibelen svarar og vi trur: Småbarna kan ikkje tru, men det kan heller ikkje dei vaksne av seg sjølv, ut frå sin eigen evne. Her kan vi atter minna om ordet frå 1. Korint. 2, 14. Luther seier del slik: «Eg trur at eg ikkje av min styrke eller forstand kan tru på Kristus eller koma til han. Det er Den heilage Ande sin gjerning, som har kalla meg ved evangeliet.» Trua er ikkje noko me menneske kan prestera, anten små eller store, den må me få av Gud (Efs. 2, 8). Både trua og livet gir Gud ufortømt av nåde til den som ingenting har og ingenting kan, men som ved Den heilage Ande sitt verk får trua sin kontakt med Jesus.

Korleis og når får me så trua? Bibdean talar eigentleg om to måtar dette kan henda på, og den eine les me om i Rom. 10, 10-17. Her høyrer me at den som av hjarta høyrer forkynninga om Jesus, han vil Den heilage Ande gi trua på Jesus og føra han inn i det nåderike som Jesus har gjort ferdig for alle men-

neske. Hender dette med ein udøypt (som t.d. på misjonsmarka), så kjem dåpen som ei stadfesting på den frelse som alt er skjedd. Markus 16, 16: «Den som trur og vert døypt skal verta frelst.»

Men hender det med ein som vart døypt som barn, og har falle frå, så står alt det Gud lova og gav i dåpen fast på Guds sida, for han som gav lovnaden er trufast. Då vitnar dåpen like fullt, saman med evangeliet, om at du er Guds barn åleine for Jesu skuld. Det ein slik treng er atter å koma til trua på Jesus ved å vekkjast og høyr a evangeliet på nytt. Det å døypt seg om att, det er misstiltit til Gud og evangeliet, for Guds lovnad i dåpen og evangeliet står evig og alltid fast hjå Gud.

Men kva så med dei små barna, som ikkje bevisst kan høyra evangeliet og bli frelst på den måten? Det er nett det tekstordet, og fleire Guds ord, talar om. *Me skal få bera dei små i bøn og tru til Jesus, og døypt dei i hans namn.* Og Gud vil gi dei trua og livet, i og med at me ber dei fram i tru på hans ord. Han tek imot dei og flytter dei inn i sitt nåderike, nett så syndige og hjelpelausa som dei er. Det gjer Gud ved sitt ord og sin Ande. Det står i Galat. 3, 2: «Så mange som er døypte til Kristus. har ikklædt seg Kristus.»

Difor seier og Jesus at me skal «gjera folk til læresveinar med di de døyper dei — og lærer dei» — Matt. 28, 19.

Så ber me med takk og tru barna våre til Jesus i dåpen, for han har lova å ta imot dei og gi dei velsigning og evig liv. Ja, han som gav Johannes døyparen Den Heilage Ande sin fullnad heilt frå mors liv, han er den same i dag. Når me i bøn og tillit legg våre barn fram for han alt frå mors liv, og i dåpen, så tar han dei i favn og gir dei si velsigning og sitt liv, som han vil og når han vil. I dåpen til Jesu namn og på hans ord, får dei det synlege pantet på at dei nå er eitt med Jesus. Og etter kvart som barna veks er det vår oppgåve

å gi dei ordet om Jesus, så dei ved å høyra evangeliet om han når fram til ei medviten tru på frelsaren, slik at dei blir verande i han heile vegen fram.

Men la oss ikkje misbruka dåpen, for denne store gáva er gitt av Gud til bruk i den truande famelien, og den truande forsamlinga.

Det må alltid vera nokon som ber dei små i bøn og som lærer dei ordet, forsakinga og trua, og som forkynner dei evangeliet om Jesus av tru og til tru. Då står Guds lovnader fast.

Gudmund Hjorthaug.

Guds kall til hyrde og tilsynsmann for menigheten

(Johs. ev. 21, 15—17).

Av Amund Lid.

Her ser me korleis Jesus kallar Peter til hyrde og tilsynsmann for sin menighet. Dette held Jesus fram med inntil i dag. Ingen kan vera ein rett hyrde og tilsynsmann utan kall frå Gud.

Jesus har sagt oss at der ville koma falske hyrdar, som ikkje var kalla og utsendt av han. Tvert om var dei i fiendens teneste, utan omsut for sauene, og ville spreida og øyda Guds menighet. Dertil fortel han at det vil koma leigekarar, utan kjærleik og omsut for sauene. Dei ser ulven koma, men rømer unna av di dei er leigekarar, og hadde ikkje den rette kjærleiken til Jesus og sauene. Eg er redd me har fått mange av disse inn i menigheten i vår tid, så me treng om Anden og Ordet sitt lys over kven som er ein rett hyrde, kalla og utsend av Jesus.

Kva er så ein rett hyrde sitt kall og oppgáve? For det fyrste ser me at det er å syta for at Guds folk får mat, mat for sjela, trua og nådelivet. Fø lamma og sauene mine, sa Jesus. Så det skulle bli å samla dei om Guds ord, forkynna Guds ord, læra og rettleida dei, tukta og trøsta dei, gi dei brødet frå himmelen som kom ned for å gi verda liv (evangeliet om Jesus, forkynna lov og evangelium, synd og nåde, det som dæder det gamle menneske, og det som gjev liv, troens ord som skaper trua og livet i Gud, og som oppeheld det og gjev vekst og frukt. Det blir med andre ord

å syta for at dei får rett mat og god mat, og i rett tid.

For det andre ser me at det er å gjæta og vakta dei som trur på Jesus. Gjæt sauene mine, sa Jesus til Peter. Det vil seia å vakta dei for falske hyrdar og deira falske forkynning og lære, vakta dei for faren for å bli dregne med av villfaringa åt dei ugudlege, så dei fell ut or si faste stoda i trua på Jesus, visa dei og átvara dei mot ulven som kjem i fåreham, i almenreligiøsitet utan gjenfødning og nytt liv o.s.b.

Kva kan me så kjenna den rette hyrde på, som Jesus har kalla til hyrde for sin menighet? For det første på *kjennskapen og kjærleiken til Jesus*. Elskar du meg, spurde Jesus Peter tre gonger. Peter elska nok Jesus før også, men det var nok berre med den meneskelege kjærleik som ikkje heldt i prøvingsstunda overfor Jesu vanæra i øvstepresten sin gard. Men nå hadde Peter gått falitt på seg sjølv, sin eigen kjærleik, sett si store synd og tapt all tiltru til seg sjølv, men også møtt Jesus, hans kjærleik og tilgjeving midt i sin fortapte tilstand. Det gjenfødde Peter (1. Pet. 1, 3) til ein ny Peter, som såg inn i krossen sitt evangelium, løyndomen i evangeliet som han ikkje kjende før, og dette gav han ein ny kjærleik til Jesus og evangeliet. Den var drivkrafta i hans liv og teneste for evangeliet, gjennom trengsel og lidning like til døden.

Denne kjærleiken blir fødd når syndaren møter Jesus og får forlating for synda og nytt liv. Den som mykje er tilgitt, han elsker mykje, sa Jesus til Simon. Berre denne kjærleiken, som har sin opprinnelse i syndernes forlatelse, gjev del i Jesu kjærleik og hyrdesinnet som har omsut for sauene.

Denne kjærleiken må ikkje forvekslast med den humanistiske eller menneskelege kjærleiken som me høyrer så mykje forkynt og rosa i forkynninga i vår tid. Den har nok sitt verd her på jorda, og kan koma mange til hjelp i nauda, men er ikkje den kjærleiken Jesus tala om her. Det er den religiøse verda sin kjærleik, det ser me av at dei kjenner ikkje Jesus og løyndomen i evangeliet.

Berre den som har gått gjennom døra inn til sauene, er ein rett hyrde, seier Jesus i Johs. ev. 10. kap. Eg er døra, og den som gjeng inn gjennom døra, han er hyrde åt sauene, for han let dørvaktaren opp åt, og sauene kjenner målet hans. Den som har gått over muren ein annan stad, og ikkje kome inn gjennom døra, han er ein tjuv og ein røvar. Her ser me kor nødvendig det er å bli fødd på nytt, koma til hjarta si tru på Jesus og hans gjerning for oss, for å koma inn i Guds rike og for å sjå Guds rike. Utan det kallar Jesus ingen til å vera hyrde og tilsynsmann for sine.

Berre dei som har gått gjennom døra let dørvaktaren opp åt, det vil seia at Den heilage Ande let opp ordet og evangeliet, for den syndaren som trur og for den som lærer og forkynner og dei som høyrer. Dei kjenner han på målet, for han talar med Jesu røyst og Jesu ord.

Grunnen til at me har fått denne tenesta, er at me har fått miskunn, vitnar Paulus i 2. Kor. 4, 1-fg. Så legg han til at difor misser me ikkje motet, men har avsagt alle skamlege løynde vegar og gjeng ikkje fram med svikråd eller forfalskar Guds ord, men ved å kunn-gjera sanninga steller me oss fram for alle manns samvit for Guds åsyn.

Hyrdesinnet som elsker Jesus og sjelene, som viser seg i innsikt i evangeliet om Guds frelse i Jesus Kristus, i truskap mot sanninga i Ordet, står ansvarleg overfor Gud, og med omsut overfor sjelene, er slike ting som kjen-netegnar dei vitner og hyrdar som er kalla av Gud. Og dei han har kalla, dei har han og utrusta med dei nådegåver som trengst for å tena.

Fød lamma mine

Det er kallet si første oppgåva. Som mat er det første det nyfødde barnet treng, slik er det også med Guds åndelege barn. Og når han seier fød lamma mine, så tenkjer nok Jesus her på dei nyfrelste og unge, dei som Gud har gjenfødt til livet i trua på Jesus. Peter har nok forstått dette, det ser me av 1. Peters brev kap. 2 : Og lengta som nyfødde barn etter den åndelege uforfalska mjølka, så de kan veksa ved henne til frelsa, så sant de har smaka at Herren er god. Åndeleg ufalska mjølk, treng dei åndelege barn, det bibelen kallar dei fyrste grunnar i Guds ord, som kall til omvending frå synd og døde gjerningar, trua på Jesus, med læra om dåp og håndpå-legging og oppstoda av døde og æveleg dom (Hebr. 6, 1-2) Dette kallar Bibelen for barne-lærdommen om Kristus, og som me ser er dette den forkynning som vekkjer, kallar til omvending og tru på Jesus og trua sitt ord om Jesus og hans frelse for kvar den som trur, oppstoda frå dei døde og evig dom.

Vekkingsforkynninga er livsnødvendig, først og fremst for dei nye og unge, og må alltid finnast i ein levande og vaken menighet.

Men Jesus sa også : Fød sauene mine

Her tenkjer nok Jesus på dei vaksne, som treng fast føda. Så snart barnet har fått tilvand fordøyelse får det fast føda i tillegg til morsmjølka. Slik er det også med Guds barn. Det står i Hebr. 5, 13-14 : For kvar den som

får mjølk, er urøynd i rettferds ord, for han er eit barn. Men fast føda er for vaksne, for dei som ved tame har tilvande sanser til å skilja millom godt og vondt, når dei etter tida skulle vore lærarar, trong dei ennå til at dei atter lærde dei dei første grunnar i Guds ord. Dei måtte ennå få mjølk, og tolde ikkje fast føda. Det same klandrar Paulus Kristus for i 1. Kor. 3, 1-fg. Dei var ennå kjøtlege, tolde ikkje den heile læra, og valde seg ut kvar sine lærarar som dei trudde på og tilba.

Kva er så fast føda. Det er læra, Bibelen læra om Gud, Guds frelse i Kristus, om menneske slik dei er etter natura, om trua og livet i Gud og med Gud, om det gamle og det nye menneske, kjøtet og Anden som står imot kvarandre, kva som fører til siger og kva som fører til nederlag og åndeleg død, og mykje meir.

Dei unge har lett for å tru at dei veit alt betre enn dei eldre, og slik er det også blant Guds barn. Av den grunn har dei lett for å forakta læra, det er livet det kjem an på, seier dei. Mjølk er bra så lenge me er barn, men ein skogsarbeidar klarar seg ikkje med mjølkeflaska, han må ha fast føda for å klara det tunge arbeidet. Difor er læra mykje viktig, For det er den som viser oss kva me skal tru, kva som er rett og galt, kva som fører til liv eller død, den gjev liv og kraft, kveikjer trua og fornyar synet på Jesus, i livet sine mange og tunge og ofte bitre prøvingar, den gjev

erfaring, styrke til å halda ut, tru håp og eit mål å leva for og arbeida imot. Dette skyna dei første kristne, og heldt trufast fast på apostlane si lære, fylgde etter deira tru, Gjer du like eins.

Gjet sauene mine

Det var det tredje ved kallet. Våre barn har ei vond medfødd natur, og får den råda i deira liv, vil det gå dei ille for tida og æva, difor treng dei fedre som kan læra dei, vakta dei, og formana dei. Slik også med Guds barn. Me har vår gamle natur, kjøtet, sjølv om me er frelste og gjenfødde Guds barn. Får det råda, vil det føra oss i ulukka for tida og æva, difor treng me hyrdar som har omsut for oss og kan leida oss på rett veg. Les du breva i Det nye Testamente, og ikkje minst Galaterbrevet, så vil du sjå korleis ein rett hyrde strir for å vakta og leida dei får som er han overlátne av Frelsaren. Dei såg fåren og åtvara mot den, med fåre for at det ikkje blei forstått og motteke. Dei åtvara mot verda si villfaring og kjøtet si lyst til verda og dei ting som er i verda.

Treng Guds menighet hyrdar og tilsynsmenn i dag? Meir enn nokon gong før, etter som me nærmar oss den siste store fråfallstid. Skrifta seier at det skal bli vanskelege tider, då endå dei utvalde skal først vill, om det er moglege. Les til slutt Hebr. brevets 13. kap.

Menneskefisker

Av Ole Rolfsnes

For mange år siden var jeg sammen med Knut Rettedal, og da stilte han meg et spørsmål: Kan du si meg hvorfor Jesus kalte fiskere til apostler? Du som har vært fisker kan vel svare meg på dette.

Hva jeg svarte husker jeg ikke, men spørs-

målet har jeg ikke glemt, og vil her prøve å si litt om det.

Det finnes vel få yrker som krever en så allsidig utrustning som det å være en god fisker. Han må tåle store tap, mange ganger må han sette livet på spill, og han vil få man-

ge våkenetter. Han må også holde ut om han ingenting får. Han må være aktpågivende i alle slags forhold, som han på forhånd ikke kan regne ut eller vite, stormen kan komme utenkt som på Genesaretsjøen, men han kan også komme full-lastet i land. Jeg kunne dra frem mange flere ting, men dette får være nok.

Disiplene Jesus valgte ut hadde sikkert alle slike erfaringer, og dertil hadde de tre års bibelskole sammen med Jesus, før han kalte dem og utsendte dem som menneske-fiskere. Den som ikke har de praktiske erfaringer fra livets hårde slit, hva yrke det så er fra, vil aldri bli en god menneskefisker. Selv Jesus måtte erfare livets hårde slit før han gikk inn i sin livsgjerning.

Men det mest avgjørende er å eie et personlig kall fra Gud, og det kom først etter at de hadde fått utdannelsen. Det er ingen dårlig ting å utdanne seg til prest, emissær eller misjonær. Men å ta til i arbeidet uten et personlig kall fra Gud, det er et stort mistak, for kallet fra Gud betyr mere enn utdanning. For det har vist seg at Gud kaller enkelte uten utdanning, jeg kjenner noen av dem, og de står ikke tilbake i dyktighet for dem som har utdanning. Men en ting er klart, at de uten utdanning er seg klart bevist at de har et kall fra Gud til denne gjerning.

Å være menneskefisker er fullt så vanskelig som å være fisker, og de vil komme opp i mange av de vanskeligheter som er nevnt ovenfor. Jeg har selv prøvt begge deler i like lang tid, omkring 25 år i hver av dem. Jeg likte aldri å være fisker, for jeg var mange ganger redd for alle de farer vi kom opp i, og lovet mange ganger at dette måtte det bli slutt på. Men jeg ble tvunget til å holde frem for å oppholde familien. Der var jo ikke noe annet å ta seg til i den tiden. Så kom kallet til forkynter, og mange tror at det er en finere jobb enn å være fisker. Men jeg kan vitne av erfa-

ring at jeg møtte mange av de samme vanskeligheter som jeg hadde som fisker. Det første var økonomien, og jeg ser av notater at i den første tiden hadde jeg syv kroner dagen. Så hadde det vært trange kår før, så ble det ikke bedre nu. For det andre måtte vi reise fra sted til sted med noen møter på hver plass, og bære bagasjen vi måtte ha med, da det ikke fantes biler den tid. Mange steder var det vanskelig å få hus, og det ble ofte langt å gå til bedehuset — det lengste jeg husker var en time hver vei, og da i allslags ver. Som oftest kom der lite folk til møtene, og da kom anklagen at du preker så dårlig at du må ikke vente at folk vil høre på deg. Det ble da en våkenatt i bønn, der tanken meldte seg at du må slutte med dette for du duger ikke. Hadde jeg da ikke hatt et klart kall fra Gud, så hadde jeg aldri klart å holde ut. Men så er det med menneskefiske, slik det er med fiske, i all fare og strev så opplever vi av og til fangst, og da glemmes alle gjenvordigheter. Da erfares sannheten av det som står i sangen: «Å kunne vel engler begjære å gå med så salig et bud.»

Så vidt jeg forstår, så er det ikke lønnen som holder folk borte fra denne tjeneste i dag. Kan hende faren er større for å søke den for betalingens skyld, og da er det lett å bli en daglønn. Enhver arbeider er sin lønn verd, så det er ikke rett at en slik arbeider skal være underbetalt. Vi skal være oppmerksom på at at alle arbeidere er ikke like dyktige, men derfor kan de gjøre en god jobb. Jeg hadde fem mann med meg i fiskebåten, og der var stor forskjell på deres dyktighet, men til deres ros skal jeg si at de alle gjorde sitt beste. Og de fikk alle den samme lut da oppgjørets dag kom.

Tenk om det kunne sies om oss, som arbeidere i Guds rike, at han gjorde det han kunne.

En kristens inntekter og utgifter

Av J. De Liefde

Loven virker vrede

En dag besøkte jeg byens smed. Han tok vennlig imot meg, kastet fra seg skinnforkleet og ba meg inn i stuen, hvor han bød meg en pipe. Der inne var hans kone opptatt med husarbeid. Først snakket vi en stund om likegyldige ting, men så merket jeg at mannen misbrukte Guds navn, han satt og småbannet hele tiden. Det forarget meg i høyeste grad, for fra jeg forlot universitetet, hadde jeg ganske avlagt denne uvanen. Jeg tenkte også at her hadde jeg en fin anledning til å få samtalen inn på bedre emner enn siste nytt.

Derfor la jeg bort pipen, så alvorlig på ham, og mens jeg høytidelig løftet hånden mot himmelen, forklarte jeg ham bestemt hvor sterkt jeg mislikte en så ugudeligg vane som krenket Guds ære.

Smeden hørte på, synlig forskrekket, og hans kone rødmet. Men det varte ikke lenge før øynene hans lynte av sinne.

«Hør nå, pastor», sa han i en bitter tone. «Jeg tror jeg er gammel nok og klok nok til å vite hva jeg kan si og ikke si. Det er en vane jeg har hatt fra jeg var ung, jeg mener ikke noe stygt med det. Det kunne ikke falle meg inn å fornærme det høyeste vesen eller angripe hans ære. Det er bare ord som faller meg på tungen, og så detter de ut av munnen.»

«Men vet De ikke at vi har å gjøre med den allmektige Gud hvis navn er tre ganger hellig, og som ikke lar seg spotte?» svarte jeg i hel- iver.

«Spotte!» ropte smeden og slo knytteneven i bordet. «Holder De meg for en gudsbepotter? Nei, jeg har like mye ærefrykt for det høyeste vesen som De noen gang har hatt. Jeg setter bare ikke opp sånt bedemønnsansikt som De gjør!»

«Ja, det skal være visst!» falt hans kone

inn i samtalen. Mannen min kan nok ha sine feil, men gudsbepotter er han ikke! Det trenger De ikke beskyldte ham for. Det har alltid gått rett og riktig for seg her i huset, og Gud skje lov har vi gitt hver enkelt hva han hadde krav på.»

«Ja, det har vi det», sa mannen. Og om jeg av og til slipper ut et slikt ord, kan da ikke det være så farlig, når vi ellers er ærlige og bra mennesker.»

«Hva!» ropte jeg oppbrakt. «Mener De det? Dere skal nok en gang få se på dette med andre øyne når dere kommer i evigheten. Da skal dere oppleve at den majestetiske Gud er en fortærende ild, og all rettferdigheten deres skal brenne opp som agner. For med flammer av ild skal han bli hevnet på alle dem som -»

«Hvilken flammende ild?» skrek smeden. «Jeg kjenner ikke andre flammer enn dem i smia. Jeg vet ikke av at jeg skulle være helvetes brensel. Synes De det passer seg for et så ungt menneske å overhøve eldre og klokere mennesker, og det bare for noen flyktige ord! Og så setter De opp et ansikt som hadde De stått og trukket blåsebelgen en hel dag! Har De ikke annet å si, så om De var tusen ganger prest, så — der er døren! Forstått?»

«Ja, gjennom den skal jeg også forsvinne», sa jeg i høyeste grad opphisset, «og jeg ryster støvet av mine føtter til et vitnesbyrd mot dere. Men Gud skal nok finne dere og lære dere hva det vil si å kjempe mot ham.»

Dermed tok jeg hatten og gikk. Smeden sine smelte døren hårdt i etter meg.

Jeg oppsøkte onkel straks jeg kom hjem og luftet min harme og sorg. Da jeg var ferdig, stirret han frem for seg uten å si ett ord. Hans taushet ble til slutt pinlig.

«Men si meg», ropte jeg, «synes du ikke en slik behandling er forargelig og går Guds ære for nær?»

«Å jo,» svarte han og så alvorlig opp på meg, «men jeg tror det er best vi venter litt med å snakke om dette. Jeg tror ikke du ville greie det nå.»

«Hvordan da? Og hvorfor ikke?»

«Fordi det er tydelig at ennå er du altfor *trett* av arbeidet ditt. Du skulle hvile deg litt.»

Dermed tok onkel stokken sin og var ute av rommet før jeg rakk å holde ham igjen.

«Trett!» gjentok jeg for meg selv. Onkel hadde lagt spesiell vekt på det ordet, og nå kjente jeg at han hadde virkelig rett. Jeg sank uvilkårlig ned i en stol og falt i dyp ettertanke. Etter hvert kom jeg mer til ro, og for Guds ansikt etterprøvde jeg det som var foregått.

«Du kunne vel ha funnet en bedre innledning på det hele», sa jeg til meg selv. «Du falt jo med døren inn i huset, mannen var ikke forberedt på en samtale om dette. Men hans synder fortjener ikke annen slags påtale. Han er et brutalt og vilt menneske, og fryktelig til å banne. En hard stein er han, og det skal sannelig mange hammerslag til før han blir myk eller sønderknust.»

Slik satt jeg og resonnererte da onkel kom tilbake etter sin spasertur. Han satte seg rett imot meg, så på meg og sa :

«Se det, nå ser du jo tåløst uthvilt ut. Du er ikke svett på pannen lenger, og ansiktet gløder ikke slik.»

Jeg svarte ikke, for hva skulle jeg si? Jeg var ikke sikker på hvordan jeg skulle oppfatte ham. Onkel kunne jo ikke bebreide meg min iver for Guds ære. Likevel var det noe i ordene hans som såret meg, og derfor sa jeg til slutt: «Du later til å ha lagt særlig godt merke til min svette, kjære onkel.»

«Ja,» svarte han alvorlig. «Jeg synes alltid synd på mennesker som gjør sitt arbeid i sitt ansikts svette. Jeg må tenke på at det var annerledes i paradiset. Etter at mennesket rev seg løs fra Gud og ga seg til å arbeide på *egen hånd*, begynte det så svette under arbeidet.

Men det er lett å arbeide med Gud. Da går det slik : *De løper og blir ikke trette, de går og blir ikke mødige.*»

Onkels ord var til å begynne med som nålestikk, nå kjentes de som spyd og nagler.

«Hva,» sa jeg. «vil du påstå at det ikke var Herrens gjerning jeg gjorde?»

«Jeg tror så gjerne du har arbeidet for Herren», svarte onkel vennlig. «Men om du har gjort det *med* ham, er en annen sak. Si meg, har du ikke selv en gang i tiden gjort deg skyldig i den samme synden som du nå med rette bebreidet smeden?»

«Jo, dessverre!» svarte jeg. «Det har jeg jo selv nylig bekjent for deg.»

«Og hvem fikk deg bort fra den ugudelige vanen?»

«Det har Gud gjort», svarte jeg beveget. - «For en dag ble jeg i mitt hjerte klar over de store velgjerninger som min høye og hellige Gud alltid har vist meg. Det ble så stort for meg, og da forsto jeg hvor usselt og utakknemlig det er å misbruke hans navn og føre det så lettsindig i munnen. Siden har jeg lagt av denne uvanen, og det takker jeg Gud for.»

«Det har du grunn til. For det er også en velgjerning som han har vist deg framfor tusener andre. Følgelig har du fått denne gaven for intet, og da synes jeg du burde husket å gi den *for intet* til smeden også.»

«Har jeg ikke gjort det, da?» spurte jeg forundret. «Ventet jeg noe av smeden da?»

«Ja, temmelig mye, synes jeg. Du forlangte at han skulle omvende seg, vise dyp ærbødighet, frykt og beven, og det på flekken! Du sparte like lite på lovens torden som på den evige dommens hevnlammer for at han øyeblikkelig skulle vise ærbødighet. Var det fremgangsmåten Herren brukte da han skulle venne deg av med den samme synd? Stillet han deg ansikt til ansikt med død, helvete, hevn og fordømmelse? Fikk han deg til å føle angst, forskrekkelse og skjelving før han førte deg på bedre veier? Nei, han talte med

deg om sin nåde og godhet, og han vant over deg med sin kjærlighet. Hvorfor gikk ikke du bort og gjorde likedan mot din neste?»

«Benjamin», fortsatte han etter en pause, «*loven er gitt ved Moses, nåden og sannheten er kommet ved Jesus Kristus*. Han er kommet for å forkynne et *behagelig år* for Herren. Det behagelige i dette Herrens år er at vel kan Gud etter loven sette en høy pris på sine velgjerninger; men på grunn av sin sønns fortjenester gir han dem nå til menneskenes barn *for intet*. Vi vet det er noe som heter Herrens vredes lyn, men vi er ingen tordensønner og har ingen rett til å kalle denne ild ned fra himmelen. En dag skal ganske sikkert menneskenes ugudelige vesen brennes opp med hevns ild, men ikke *i dag*. Ennå lever vi i *nådens dag* slik at Guds langmodighet gir syn deren tid til å flykte unna innen den store og forferdelige Guds dag kommer. Ikke gjør nådens dag om til en vredens dag! Og det du selv har fått ved Guds langmodighet og kjærlighet, må du ikke dele ut i vrede! Det man har skaffet seg ved mye slit og strev, det deler man ut nødig og under mye sukk. Det man har fått *for intet*, gir man også *lett* bort. — Hadde du gitt smeden forsoningen *for intet*, så hadde du gitt av hjertet, mildt og vennlig slik som Gud gir. For han *gir alle gjerne og uten vonde ord* (Ja. 1, 5). Da hadde du også tatt imot smedens motstand i en saktmodig ånd.»

«Men vi leser da at Herren ser med harme på synderne», sa jeg.

«Det er sant», sa onkel. «Du hentyder til Mark. 3, 5: Og *han så omkring på dem med harme*. Så følger disse ordene: full av sorg over deres *forherdede hjerter*. Det finnes syndere som står imot kjærlighetens glød med en slik iskulde at selv nåden blir harm. Å erklære Guds gjerning for synd, mot sin samvittighet og på tross av bedre viten, det er fullkommen ondskap. Hvor man merker slikt,

ville det være svakhet ikke å *våge* å bli harm, man måtte ta sin del av skylden om man ikke *kunne* bli harm over det. Men det er noe ganske annet å synde i tankeløs likegyldighet og av ulykkelig vane. Vi burde i hvert fall da vise medlidenhet før vi forkynner den guddommelige vredes dom. Det er menneskelig å bruke kraft og makt, men guddommelig å virke gjennom ånden. Den er en mild, men varig luftstrøm, en gjennomtrengende luftning full av kjærlighet. Den mykner sinnet og skiller fra hverandre det som ikke vold og makt kan bryte løs uten å rive i stykker eller forstyrre bånd og sammenføyninger.

Hvor mennesket arbeider for god betaling, der arbeider det med kraft og makt så det blir trett og svelt. For ånden trekker seg tilbake der makten svinger klubben. Men så snart han begynner å arbeide for intet, strømmer ånden inn i alle årer og muskler, da er det ikke mennesket selv, men nådens ånd som er drivkraft for både vilje og handling. Den ånd som gir uten å kreve igjen, deler ut uten betingelser og vilkår.»

Opptrinnet hos smeden vakte imidlertid stor oppsikt og mye røre i byen. Alle mennesker ble forarget over det som var hendt, til og med barna tok med seg på skolen gnister fra ilden som brant hos de eldre. Den gode Filippus skolelærer fikk lide under det. Det lot til at skolebarna øvet seg flittig i å banne og misbruke Guds navn. Det ble helt slutt med all vennlighet vi tidligere møtte på våre turer, det ble ikke lenger mulig å gå på husbesøk. Når vi banket på en dør, ble det ropt til oss gjennom vinduet at det ikke var noen hjemme.

Neste søndag prekte jeg for nesten tomme benker, og de få tilhørerne så på meg mer med medlidenhet enn andakt. Til gjengjeld ble vertshusene flittig besøkt. En kveld jeg var på hjemvei etter en tur, møtte jeg en del unge mennesker, og da jeg paserte dem, bgynte de å spotte og gjøre narr, noen stemte i en drik-

keviser.

Slik gikk noen uker. Jeg ble temmelig nedslått og motløs, så mye mer som onkel holdt seg på sitt værelse og iakttok en dyp taushet. Jeg gjorde hva jeg kunne for å få ham til å være mer meddelsom, og klaget over at det hersket en så bedrøvelig ånd i byen. Det eneste han svarte, var:

«Det kan ikke være annerledes. *For loven virker vrede.*»

Jeg så nok at den gamle hadde det vondt, og hva han brukte tiden til der han holdt seg for seg selv, det oppdaget jeg en gang han sa:

«Benjamin, her må det mye bønn til for å rette opp igjen det som er revet ned.»

I mitt hjerte var jeg klar over at han hadde rett, jeg ropte også ofte til Herren i bønn om at han måtte forandre på denne bedrøvelige tingenes tilstand. Men jeg fikk ikke riktig kraft i bønnene, det kom ganske enkelt av at jeg gjerne ville ha alt annet forandret, bare ikke meg selv. For også hos meg virket lovens vrede, og for riktig å kunne be trengs ikke lovens, men nådens ånd. For nådens ånd er bønnens ånd.

Til slutt greide jeg ikke spenningen lenger. En kveld kom jeg inn på onkels værelse og slengte meg ned i en stol. I dårlig humør sa jeg

«Du onkel, nå synes jeg vi har vært her vår lengste tid.»

«Hva mener du med det?»

«Å, menneskene viser sin uvilje så tydelig, og hva skal vi da gjøre her lenger? Jeg mener vi skal ta staven i hånd og forlate denne byen mens vi ryster støvet av våre føtter til et vitnesbyrd mot dem.»

«Da er jeg redd dette støvet heller blir et vitnesbyrd mot oss», sa onkel og så alvorlig på meg. «Hvis vi hadde gitt dem evangeliet for *intet* og de da hadde forkastet det, så hadde vi vært fri for deres blod. Men vi ville selge loven til dem for høy pris, ikke noe under at de ikke gikk med på det. Jeg for min del blir, om så til min siste stund. Jeg vil ikke

holde opp med å be for menneskene her, for vi har handlet uviselig.»

Det traff meg hardt. Hans *vi* skar meg dypt i hjertet. I dette *vi* lå den gamles kjærlighet, han ville hjelpe meg å bære skylden.

«Kjære onkel», sa jeg dypt rørt og grep hånden hans, «tror du det ennå er en mulighet for at jeg kan gjøre godt igjen denne uforstand?» Jeg sa *denne* uforstand, fikk meg ikke til å si *min* uforstand.

«Benjamin», sa han vennlig, «om skylden for noe ligger på oss, må vi først erkjenne det, så kommer neste skritt.»

«Og hva er så neste skritt?»

«Bare det første er tatt, kommer det neste av seg selv. Det er å gjøre opp.»

«Kjære onkel, det første kan jeg gjøre med en gang. Jeg er virkelig klar over at skylden er min. I uforstandig iver har jeg handlet både uforsiktig og galt.»

«Hva så?» sa onkel. «Er det meg du skal bekjenne din synd for, så den kan bli gjort opp med ham også.»

«Hva!» sa jeg forskrekket, «for smeden!»

«Javisst, du må gå til ham og lære ham at den Herre som du tjener og forkynner, han er en Gud som ikke tretter evindeligheten og ikke holder på vreden evindeligheten. Du har gitt byen en gal forestilling om at Jesu Kristi ånd er en stridens ånd, som man alltid må være redd. Du må gå til dem og forsikre dem om at du har tatt feil. For han er en kjærlig, langmodig og tilgivende ånd, mens du har gjort ham til en hovmodig ånd som opphører seg selv. Gå bort og vis at han er en ånd som gjør ydmyk. Vis dem at du ser bort fra din egen ære og at du egentlig har rett, vis at du ikke tar hensyn til deg selv, men vil gi for *intet*, uten betaling og uten penger.»

Jeg hadde ikke ett ord til svar. Onkels ord trengte inn til dypet av min sjel. Jeg lukket ikke ett øye den natten. Jeg kjempet en tung kamp, og da morgenen kom, hadde jeg ennå ikke vunnet noen seier. Den tunge veien ble imidlertid snart lett nok for meg, det viste seg

siden.

Neste dag kom Filippus skolelærer inn til oss, glad og fornøyd.

«Lovet være Gud,» sa han, «nå er striden endelig forandret til fred. Jeg møtte smeden i dag, og så snakket jeg til ham og spurte om han fremdeles var sint. Han lo og sa: «Jeg titter hver dag etter om ikke prestens flammer av ild kommer snart.» Jeg svarte: «Kjære Bernhard, det er ikke så ille ment, presten vil ditt beste. Det er vel ikke sikkert denne hevns ild er så farlig, og du er altfor bra kar til å la noe slikt gå inn på deg. Riktignok er du ofte litt uvøren i munnen, men du mener det godt på bunnen. Kom, gi meg hånden på at alt skal være glemt.» Dermed ga jeg ham hånden, og han sa: «Nå slår De på en annen streng, og da skal det være tilgitt og glemt. Mor'n da.» Så gikk han sin veg, og jeg fortet meg hit for å fortelle dere det.»

Han fortalte strålende sin forsonings-historie, og det er umulig å beskrive hvor fort ansiktet forandret seg da han møtte onkels blikk.

«Men Filippus! Hvilken ånd har gitt Dem slike ugudelige tanker? Nå har De gjort det siste verre enn det første.»

«Jeg vil da tro jeg ble drevet av kjærlighets og forsonlighetens ånd,» sa han forskrekket.

«Men er da kjærlighetens ånd slik at den smigrer og lyver? Er det sant at hevns ild ikke er så farlig? Den som er ugudelig og banner, skal han kunne slippe unna den kommende vrede uten å omvende seg her i tiden? Er det sant at han kan mene det godt på bunnen når munnen hans hver dag vanærer Guds hellige navn? Har ikke De nå smigret ham, og for denne pris kjøpt en fred som ikke bygger på Gud, men på mennesker?»

«Men vi har jo fått i oppdrag å forkynne forsoning for våre fiender.»

«Sant nok, men det er for intet, og da må vi ikke la oss betale med et vennlig smil og et kraftig håndtrykk som De gjorde nå. De

ville gjerne leve i fred og ro med menneskerne igjen, og for denne pris har De preket kjærlighet, bare kjærlighet for smeden. De har tilmed fornektet Guds rettferdighet så De har kalt det onde godt. Nei, det er ikke for intet, det er å drive forhandlinger med Guds gaver. Den som gir for intet, gir ikke falsk, men klingende mynt med ekte preg, ja, han gjør det med fare for å bli stenet av de utakknemlige. De har gjort det verre enn min søstersønn. - Han kastet de blanke dalere like i ansiktet på smeden, men De har for falsket dem og stukket dem i hånden på ham.»

Skolelæreren så skamfull ned. Han var ellers ikke den mann som nektet evangeliets grunnsannheter, og jeg tror han hadde gitt sitt hjerte til Herren. Men han var av naturen forbausende godmodig og slo seg altfor lett til ro med en tilsynelatende rolig overflate. Siden har jeg ofte lagt merke til at disse to egenskaper kan gjøre det vanskelig å gi for intet. I alle fall har det hendt ikke sjelden at min kone har villet være i fred for barna og så har gjort seg fortjent til bebreidelser fordi hun ga etter for barna i altfor stor utstrekning. Da har jeg måttet tenke at unnfalighet og ettergivenhet er det motsatte av å gi for intet.

Den gode lærer Filippus og vi fikk snart høste frukten av denne falske ettergivenheten.

Like inn i skolen kom ryktene om at nå begynte de fromme å gi etter og ønske forlik. Nede i byen triumferte man, og dette fant selvfølgelig størst gjenklang på vertshusene.

Nå vil vel leseren gjerne vite på hvilken måte den tunge vegen ble lett. Det hele så jo nesten umulig ut, tilmed onkel mente at for øyeblikket var det best jeg utsatte mitt besøk hos smeden. Men når alle midler og vegger ser stengt ut i våre øyne, da er det ofte at en usynlig hånd holder på å forberede den herligste utvegen. Dette hendte nå da vi selv med vår beste vilje ikke kunne utrette noe.

Syndere blir salige

Omtrent en måned etter samtalen med smeden ble byen hjemsoekt av nervefeber, den sparte nesten ikke et hus. Widerurgerne mistet lysten på hån og latter, vertshusene ble tomme, i samme grad som kirkegården fyltes. En morgen fikk jeg bud fra smeden. Sykdommen hadde rammet ham også, og han ville snakke med meg. Døden, som hersket på alle kanter, hadde lagt et veldig alvor inn over meg, denne sannhetens predikant la en tyngsel på hjertet, og jeg ropte til Herren fra dypet av min sj  l. Dette budet fra smeden ble jeg meget glad for. Jeg lovte å komme, og noen minutter senere satt jeg ved sykesengen.

«Herr pastor», sa den syke, «vil De tilgi meg min ondskap? Jeg har oppført meg lumpent mot Dem.»

«Welgers», svarte jeg, «jeg kommer for å be Dem om tilgivelse. Det jeg sa til Dem var sant, men jeg kom ikke i kjærlighet med sannheten. Jeg skulle snakket vennlig og mildt til Dem, i stedet har min h  rds  t gjort Dem for  rget og sint.»

«Snakk ikke slik», sa den syke. «Jeg må bare få vite om De tilgir meg.»

«Av hele mitt hjerte», svarte jeg.

«Da kan jeg d   rolig. Jeg ville n  dig bli kalt bort med det på samvittigheten at jeg hadde såret en religionens tjener.»

«Welgers», sa jeg, «da er også saken klar mellom oss to?»

«Ja, det er den, her er hånden min på det.»

«Men f  r jeg lov å si litt til?»

«Så mye De vil.»

«Siden De tror De skal d  , har De da også tenkt på hvem De skal stå til regnskap for?»

«Ja, for det høyeste vesen der oppe.»

«Og De kan rolig stå frem for ham nå når De vet at saken mellom os to er gjort opp? Er det ikke noe som plager Deres samvittighet og som De må gjøre opp med ham?»

«Akk», sa smeden, «jeg har så ofte tenkt på hevnsens ild som De snakket om og som jeg har gjort så narr av. I går da jeg kj  nte at syk-

dommen rammet meg også, sa jeg til konen min: Kanskje dette er begynnelsen på den guddommelige hevnsens flammer.»

«Welgers», sa jeg, «vi skal ikke snakke om disse flammene nå. Vel er det sant at Gud lar seg ikke spotte, og det er forferdelig å falle i den levende Guds hender. Men nå skal vi ikke prøve å finne ut hvordan det går dem som blir straffet med denne ild; vi skal heller tenke på hvordan det går an å slippe unna den. Jeg tror ikke det ville gå bra for Dem, Welgers, om De ble kalt herfra i dette øyeblikk i den tilstand De nå befinner Dem.»

Pasienten tidde og så spørrende på meg.

«Jeg er en synder akkurat som De er det», fortsatte jeg. «Men fra jeg var barn har jeg grublet over livet, døden og evigheten. Tanken på fremtiden skremte meg, for jeg ble klar over at det sto ikke rett til med meg. Jeg skjønte snart hvorfor, jeg lærte å forstå at like fra jeg ble født har Gud over  st meg med vel-signelser og alt godt, men jeg glemte ham og gikk bort fra ham og lønnet ham med utakk og ondskap. Da begynte jeg å spørre: Hvem skal slette ut min synd, hvordan skal jeg bli frelst, hvem skal gi meg et nytt hjerte som har sin lyst og glede i å elske og tjene Gud?»

Og se, evangeliet fortalte meg at Herren Jesus er gitt for våre synder og oppreist til v  r rettferdiggjørelse. Det er denne Jesus jeg nå vil snakke med Dem om, kj  re venn. For han kan og vil frelse Dem fra den evige vrede og han vil beskytte Dem mot den hellige dommers flammende ild. Han kom for å gjøre syndere salige. Vil De bli salig, så kast Dem ned for hans føtter som en synder som vel fortjener døden, men som vil søke og finne liv i ham. Det har i hvert fall jeg gjort, Welgers, og jeg har fått det godt. Jesus har tilgitt alle mine synder, og han har lært meg å tjene Gud av hele mitt hjerte og leve for hans ansikt.»

Omtrent slik snakket jeg med ham l  nge, og han hørte på meg synlig beveget. Men så steg feberen, og han orket ikke høre mer. Jeg trykket ham i hånden mens t  rene trillet ned-

over kinnene hans, og gikk fra ham mens hjerteret var fullt av bønn til Gud for ham.

Uten at jeg la merke til det under samtalen, hadde smedens kone hørt alt sammen. Da jeg var gått, hadde hun beveget gjentatt for naboen de nådens ord som også haddet truffet hennes hjerte. Snart fikk onkel og jeg nok å gjøre hele dagen med sykebesøk, de nesten sloss om oss. Det var som et paradiset var åpnet for våre øyne, like i gapet på død og grav.

«Kjære onkel», sa jeg en kveld vi satt og fortalte hverandre om de velsignede opplevelser vi hadde hatt den dagen. «Jeg tror at nå høster vi frukter av det treet du plantet i ensomhet på værelset ditt.»

«Benjamin», svarte han, «hvor det finnes en kilde som er så rik og som øser ut *for intet*, der er det anledning nok til å fylle karene fra morgen til kveld.»

Evangeliet virker kjærlighet

Smedens sykdom endte ikke med døden, han kom seg langsomt og fikk igjen sin tidligere helse. Men det som var større, hans liv ble som en oppstandelse fra døden. Hans eksempel ble til velsignelse for hele byen, og de sykdommen sluttet å herje, var nok mange levende sovnet inn, men også mange døde var gjort levende.

Imidlertid lot døden etter seg mange enker og farløse som ble uten eksistensmidler. Kirkegården vår hadde nå nesten tømte vertshuse og en dag tillyste jeg kollekt for å hjelpe av på nøden i byen. Det kom inn en mye større pengesum enn vi hadde ventet, men det var likevel langt fra nok til å dekke de første behov. Vi var overbevist om at alle hadde gjort sitt beste. Derfor kom vi snart på tanken om å søke hjelp også på annet hold. Med det for øye dro jeg til mitt fødested, hvor jeg gikk fra hus til hus og fortalte om nøden i Widerburg. Det var ikke mye jeg fikk inn på denne måten, tross velstanden på stedet.

I flere hjem fantes ikke mat lenger, nøden ble så stor at vi ikke fikk sove om natten, slik lå det over oss.

Dagen etter at jeg var tilbake, fikk vi besøk av smeden.

«Herr pastor», sa han til onkel, «jeg har hørt at det ble dårlig resultat av innsamlingen på Deres hjemsted. Det synes jeg er rart, det er da så mange rike folk der.»

«Dessverre», svarte onkel, «der er mange nok som har tatt imot mye for intet, men meget få som vil gi for intet.»

«Det har jeg også tenkt på», sa smeden. «Jeg vet det av egen erfaring. Mine gaver til de fattige var ikke noe tress, for jeg ga bort pengene uten å ha noe glede ved det. Akk, så lenge et menneske ikke har sin glede i Kristus, kan det ikke skille seg av med noen jordisk skatt uten å se langt etter den. Nå har jeg regnet over kassen min en gang til, og tror jeg kan unnvære tolv gylden til uten å behøve å slukke ilden i smia. Kanskje er det flere i byen som kan gjøre det samme ved nærmere ettertanke. Men nå har jeg tenkt på noe annet: Folk her i byen har ikke penger, men de har lin og garn. Selger de dette, kommer det inn altfor lite. Men nå håper jeg at alle som kan veve vil ta på seg å veve opp dette. De ferdige stykkene vil vi legge til side og nummerere. Når alt er ferdig, lager vi et lotteri og selger lodder overalt. Hva synes De om dette forslaget?»

Onkel så på meg og lo. «Det synes jeg er en ypperlig plan», svarte han. «Gud må ha gitt Dem denne gode tanken.»

«Men», innvendte jeg, jeg var ikke helt enig, «er dette å gi for intet?»

«Benjamin», svarte onkel, «her må det gis, det er klart. Det er blitt ikke mindre klart for oss at folk vil ikke gi *for intet*. Hva kan vi da gjøre? Når det går an å bryte selve sabbaten for en okses skyld, når skuebrødene ikke var for hellige for kong Davids sult, skulle da vi være for hellige til å skaffe mat til de fattige,

LYBAND — KASSETTER

med opptak bl.a. fra Lekmannsmisjonens sommerskoler og Biblicums kurser i Umeå, Uppsala og Stavanger kan bestilles hos Ole Brandal, 4262 Avaldsnes. Tlf. 047 52230.

Priser	Lydband 1800 ft.	kr. 50
	Kassetter 90 min.	kr. 10
	120 min	kr. 19

selv om vinnesyken skal hjelpe oss til det?»

Så tok han frem fra skrivebordet hele kvar-talsbeløpet av sin pensjon som han hadde fått den dagen før. Dette ga han til smeden.

«La meg få lodder for hele beløpet, og Gud gi at alle loddene måtte komme ut med ge-vinst!»

Jeg så forundret på onkel, men senere fikk jeg forklaringen. For da han vant syv stykker lerret på de tolv loddene sine, fikk han sydd skjorter av det og delte ut til foreldreløse barn. Jeg la merke til at han anskaffet ikke noen vin-terfrakk før året etter, enda han nok hadde trengt den like godt som fuglene trengte sine fjær.

Fra nå av var ikke Widerburg *mot* Herren lenger, men *med* Herren, og han fikk mye folk der. Onkel ble båret på hendene. Gamle og unge holdt seg til onkel Adrian som saue-flokken holder seg til hyrden sin.

I enda fem år etter at jeg var begynt i min nåværende stilling, arbeidet onkel med stor velsignelse på dette avsides stedet.

Da den gamles krefter til slutt avtok sterkt, skyndte jeg meg for å se til ham. Da jeg kom frem, var han ennå sterk nok til å rekke meg hånden til avskjed.

«Min far, brast det ut av meg, «må Gud i himmelen gi deg igjen for alt som - »

Men han la hånden på munnen min. Så folket han hendene, løftet øynene mot himme-len og sa: «For intet, for intet! Amen.»

Og da han hadde sagt dette, utåndet han.

KOM TILBAKE, DU FRÅFALNE !

Mel. Gud skje lov min sjel er frelst.

Du ei elsker Herrens små,
kan ei himmelriket sjå,
er som fallen stjerne — utan glans og glo.
Du drog ut på pilgrimsferd
og ei brukte Andens sverd.
Du ei kveder om det dyre soningsblod.

Du som herre ville gå,
over brødrars samvit rå,
og det trakka ned i bakken med din hæl.
Tvil du hadde til å gi
i di vantru ville bli.
Kom til han, som berer lukke til di sjel !

Når du kjem i bøn og bot,
får du atter makt og mot,
sannar synda som du gjorde mot din bror.
Gråten lette vil di bør,
drive bort det dimme slør.
Kom tilbake og bli med i frelstes kor.

Kom og vandre med din bror,
sigle over same fjord
til den nye heim i himlens paradis.
Lys og lukke fylgjest åt,
når de likar same låt.
Varme vindar smeltar alltid snø og is.

Sandnes 17.10 1976

Johan Låstad.